

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Textele neretrucate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
Se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Naoh.
Wuz. Angenfeld & Emerio Les-
ser. Heinrich Schalek, A. Op-
poldt Nesch. Anton Oppalik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger. Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-kürt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie germană pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — ENCICLAME pe
pagina 3-a o seamă 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA” iese în lumina de
Abonamente pentru Austria-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajul
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 240.

Brașov, Luni-Marți 31 Octombrie (13 Noembrie).

1906.

Cum stăm cu pactul?

S'a făcut și se face mult șgomot în jurul pactului economic și financiar al Ungariei cu Austria, pe care vor să-l mai reînnoiască odată. Foile koștite au alarmat publicul maghiar cu cele mai senzaționale vești despre grozăviile ce le-ar avea în gând Viena pentru a înșela, a păgubi și a ingenunchia Ungaria cu totul economică. Se înțelege, că toate acestea se fac pentru a susține credința în popor că cei ce sunt azi la cârmă nu vor sacrifica nimic din postulatele lor, nu vor ceda nimic Neamțului. Grozav vor să fie Nemții, dar nu mai puțin grozavi vor să treacă și Ungurii în fața răfueii economice numită „pact”, care, cum e gata a jura fie-care independist, va fi de sigur cea din urmă.

Aceste toate sunt mai mult apucături de tactică politică interioară. Guvernul Wekerle are lipsă a susținerii prestigiului față de partidele coaliției din toată țara și față de ochii lumii. Mai mare lipsă însă are să reînnoiască pactul cu Austria, dacă este ca să nu se piardă toate favorurile și avantajele incontestabile economice, ce le-au avut țările coroanei ungare din îndelungata alianță economică cu statul vecin dualist. Amenințări încoace, amenințări încolo, dar dura necesitate e peste toate. Și pe când Lengyel cu ceata mică a radicalilor extremi și nemulțămii cu mersul lucrurilor, strigă în gura mare că Maghiarii trebuie să înceapă dela început lupta națională de neatârnavă, comisiunile de specialiști instituite anume de ambele guverne dela Budapesta și Viena cu însărcinarea de a negocia între ele și a stabili viitorul pact își urmează lucrarea încet dar cu stăruință și în liniște.

E interesant a se ști cam ce direcțiune au luat negocierile în comitetul și subcomitetele comisiunilor amintite.

Din cercurile politice ungare se fac cunoscute acum unele detalii interesante despre aceste negocieri. S'a discutat mult în deosebi asupra cesțiunii ce să se întâmple cu banca austro-ungară după ce va expira privilegiul ei la 1910.

S'au ivit, se dice, mari dificultăți în privința aceasta între cele două comisiuni. În anumite condițiuni comisiunea ungară să se fi învoit ca și comuniunea băncii să fie susținută până la 1917, an în care expiră tratatele comerciale. Atunci se espire deodată și privilegiul băncii austro-ungare. Comisiunea austriacă nu vrea să admită prelungirea privilegiului băncii până la anul 1917, ci pretinde ca privilegiul băncii să se estindă pentru un termen și mai îndelungat ca 1917 seau la din contră să se declare mai bine de acum că comuniunea băncii dintre Austria și Ungaria va înceta la 1910.

Țiarul „Magyar Ország” dice că guvernul austriac vrea să se folosească de amenințarea cu disolvarea comuniunii băncii, numai ca de un mijloc de presiune contra guvernului

unguresc. Față cu aceasta în Ungaria predomnește părerea că o bancă națională de note ungurescă ar putea să satisfacă mai bine cererilor de credit din Ungaria decât ați banca comună cu bani austriaci.

Numita foarte pretinde chiar că nici nu s'ar putea cugeta ca un parlament unguresc să mai încuviințeze astăzi o prelungire a privilegiului băncii austro-ungare. Va să dică separarea economică va începe cu înființarea de bănci naționale deosebite.

Să se fi ajuns de altă parte în decursul negocierilor la oare-care înțelegere în priviuța conversiunii blocului ungar al rentei comune, care până acuma îndatoria Ungaria de a plăti în total 60 milioane coroane ca partea ei din datoria comună de stat.

La această conversiune vom reveni când vom avea date mai sigure.

Petiția socialdemocraților. Alaltăeri s'a înaintat camerei ungare petiția partidului social-democrat, prin care dieta este somată a îndruma guvernul a prezentă, conform programului său, proiecte de legi cu privire la *votul universal, egal, secret* și asupra libertății asociațiilor, întrunirilor și a pressei. Mai departe petiția roagă dieta, să introducă în proiectul despre asigurarea muncitorilor pentru cazuri de boală și accidente și dispoziția, ca cei obligați la asigurare să obțină în conducerea cassei de asigurare autonomia. Petițiunea e contrasemnata de deputatul Al Pető din B.-Ciaba.

Impăratul Wilhelm și cancelarul Bülow. Zilelele acestea s'au răspândit diferite svonuri despre o pretinsă sguduire a poziției lui Bülow, cancelarul imperiului german. De unde s'au iscodit aceste svonuri nu s'a putut încă stabili, dar desmintirea lor a urmat în modul cel mai original. Impăratul Wilhelm, după cum se comunică din Berlin, s'a anunțat singur în ziua de 10 Noembrie la prânz, la cancelarul Bülow. La prânzul cancelarului au luat parte și secretarul de stat *Tschirschski* și șeful statului major *Moltke*. Nu e destul atâta. În aceeași zi împăratul a mers și la cină la cancelarul, ceea ce dovedeste în mod frapant netemeinicia svonurilor privitoare la criza cancelariatului. —

Din dieta ungară.

În ședința de Sâmbătă, 10 Noembrie, s'a discutat asupra cererii procurorului din Ciuc-Sereda, prin care se reclamă suspendarea imunității deputatului Nagy György, care în campania electorală din primăvară a zis între altele: *„Poporul e stăpân, poporul îi ține pe domni... Trebuie scuturați de pe grumazi viermii, cari trăiesc pe spatele voastre.”* Apoi: *„Să loviiți și să tăiați pe toți aceia, cari nu sunt de partidul nostru.”*

Cu toate că deputatul Coriolan *Brediceanu* luând cuvântul a arătat, că dacă se refuză suspendarea imunității în acest caz, atunci vom sancționa *dreptul pumnului și anarhia*, — camera a adoptat propunerea comisiunii de imunitate de a se refuza suspendarea imunității.

Tot în ședința aceasta și-a desvoltat deputatul Dr. Aurel Vlad interpeția, care fiind scurtă, o dăm verbal.

Aurel Vlad: On. Cameră. §-ul 58 al art. XXXVIII din 1868 are referitor la limba de învățământ în școlile populare resp. comunale următoarea dispoziție (Citește): *„Fie-care elev să-și capete instrucțiunea în limba sa maternă, dacă această limbă este una din limbile uzuale în comună.”*

Bozoky Arpad: Asemenea măgărie numai Ungurii pot să legifereze!

A. Vlad (citește): »In comunele mixte din cauza aceasta trebuie aplicat învățător, care să fie capabil a preda limbile uzuale în comună. În comune mai populate, unde locuiesc în masse locuitorii de diferite limbi, întru cât permit mijloacele se aleg învățători auxiliari de diferite limbi.»

On. Cameră! Dispoziția legii nu suferă îndoială. Zice, că instrucțiunea să se facă în prima linie în limba maternă a copilului. Dar inspectorul școlar al comit. Hunedoara, se vede, nu e mulțumit cu această lege, și nu vrea să aștepte până ce legislația va schimba această dispoziție dacă nu o va găsi corectă, ci își vindică dreptul de a desconsidera legea și a-i abroga dispozițiile în comitatul Hunedoarei. (Voci în centru: *Dicează parc'ar fi Sveran!*) Pentru ca să poată ajunge aceasta, a dat o circulară cu data de 2 Iulie a. c. în care vorbește ca un dictator, ca un Cezar, obligând pe învățătorii școlilor comunale — ai școlilor *sale* comunale — ca începând cu anul școlar 1906/7 toate obiectele în toate școlile să le predea în limba maghiară. (Șgomot în centru). Așa dar circulara inspectorului reg. din comitatul Hunedoarei isbeste direct în dispozițiile §-ului 58 din art. XXXVIII d'n 1868, din care cauză îmi iau voie a adresa d-lui ministru al cultelor și instrucțiunii publice următoarea interpeție (citește):

1) Are cunoștință d. ministru, că inspectorul r. al comitatului Hunedoara în circulara sa nr. 2072/1906 lansată la 2 Iulie a. c. a obligat pe învățătorii școlilor comunale, ca începând cu anul școlar 1906/907 să predea toate obiectele în limba maghiară, violând dispozițiile §-ului 58 al art. XXXVIII din 1868?

2) Este dispus ministru a lua măsuri, ca circulara nelegală de mai sus să se revoce și ca în școlile comunale din Hunedoara să se restabilească situația, ce corăspunde §-ului 58 al articolului XXXVIII din 1868?

Interpeția se va comunica ministrului de culte și instrucțiunea publică.

Tot în ședința aceasta a adresat și deputatul Dr. Al. Vaida guvernului următoarea interpeție:

De oarece actualul guvern a fost însărcinat din partea Majestății Sale cu alcătuirea legii sutragiului universal și această Cameră are misiunea de a primi noua reformă, și deoarece clasele poporului excluse din constituția țării, fără deosebire de naționalitate, împreună cu Maghiarii, despoiați de drepturile lor, văd cu neliniște că guvernul n'a luat până acuma nici o dispoziție cu privire la executarea reformei dreptului electoral universal și dat fiind faptul că este în interesul țării ca opinia publică să fie calmată și să se înlăture bănuiala că guvernul ar avea intențiuni ascunse, prin cari să zădărnicească executarea acestei reforme — întreb:

1. Are guvernul intențiunea de a înainta Camerei această reformă fără amă-

nare, ori cel mai târziu până la 6 Maiu 1907?

2. Dacă guvernul n'ar avea această intenție, în ce împrejurări, când și în ce condițiuni va fi prezentat acest proiect Camerei?

3. Dacă însă guvernul nu voiește să prezinte proiectul asupra dreptului electoral universal și secret, este el dispus a motiva această procedere, care este în contrazicere cu programul lui, astfel, ca voința prea înaltă a Majestății Sale să nu fie compromisă și în același timp clasele poporului, excluse din constituție, să fie mulțumite?

Vaida învinuiește în motivarea sa pe ministrul de instrucție, contele Apponyi, că el a agitat peste tot pentru sutragiul universal și acum nu mai poate pricepe pentru care motiv se pierde în zadar timpul în loc să se facă această reformă.

Se afirmă chiar, că guvernul vrea să renunțe cu totul la această reformă. Ce s'a putut întâmpla însă în Austria, trebuie să fie posibil și la noi.

Dacă coaliția, care constă din elemente hoterogene, s'ar descompune, atunci fie-care partid ar rivaliza cu celelalte în zelul pentru reforma electorală.

Nu trebuie însă să așteptăm până ce se va descompune coaliția, ci suntem datorii a ne da toată osteneala, ca să nu se mai amâne această reformă.

Ministrul prezident Wekerle răspunde:

»Deoarece deputatul Vaida mi-a adresat și mie interpeția sa și deoarece această chestie formează un punct cardinal al programului nostru, voi răspunde imediat acestei interpelări.

Onorata Cameră să-mi permită mai întâiu o observare:

Motivarea nu se adresează nici mie, nici Camerei, ci celor cari răspândesc svonuri tendențioase că guvernul nu vrea să-și execute programul. Deputatul Vaida probabil n'a ținut această cuvântare ca să aducă liniște, ci tocmai ca să nu se poată urma această liniște.

Dacă examinăm mai de aproape acuzarea, sa că guvernul pierde timpul în zadar, pot să afirm cu conștiința împăcată că noi lucrăm atât cât se poate pretinde dela oameni, dar în ordinea aceea în care credem noi că e necesar.

Noi ne sprijinim pe program și vom și exacuta aceea ce am promis, cu privire la reforma electorală. Această reformă o vom face pe bază modernă și democratică, cuprinzând în ea elementele chemate și capabile de a exercia dreptul de alegere. Nu putem face o operă inconștientă și ușuratică ca să compromitem tradiția milenară a națiunii noastre. Evoluția istorică o vom asigura și pentru mai târziu, satisfăcând în același timp pretențiunile naționalităților. Vom ști însă în tot cazul să apărăm caracterul național al statului ungar.

În interesul suveranității poporului trebuie să se valideze principiul, că trebuie validată voința poporului, iar nu a agitatorilor naționaliști. Pentru validarea acestor principii, parlamentul va oferi acele garanții constituționale pe cari a jurat. Aceste principii sunt cu totul altfel, de cum i se par deputatului Vaida.

Îndeplinirea acestei datorii nu e ușoară și nici nu trebuie făcută cu ușurință ca țara să nu-și creeze un viitor nesigur.

Deputatul Vaida s'a declarat nemulțumit cu răspunsul. Camera însă l'a aprobat cu mare majoritate.

Cronica externă.

Poarta a cerut din nou alungarea mitropolitului din Drama, care atâta împotriva Aromânilor și Bulgarilor. Sinodul în loc de a face așa, a despoțit pe preotul Dionisie, pentru că ține cu Aromânii. Așa a cerut mitropolitul din Vodena. — O bandă grecească a ucis 16 inși, bulgari, la Carakioi lângă Seres.

— Patru Aromâni din orașul Doliani (districtul Karaferia, vilaetul Salonic) anume Constantin Cațoiani, Ion Ginea Gulia și doi frați Consturico, pe când se duceau la Karaferia au fost atacați de o numeroasă bandă de Greci, în locul numit Deruen.

Bandiții greci după ce au torturat pe nenorociții aromâni, i-au ucis pe toți.

— Legațiunea Greciei la Constantinopol a remis de curând mai multor ziariști străini o notă destinată publicității în care se afirmă pe temeiul unor rapoarte oficiale, că trei bande românești ar opera în districtul Grebenei unde ar fi făcuturi jafuri și comis asasinat.

Pentru a da o aparență de exactitate acelor informațiuni, notița inspirată de ministrul grec citează numele bandiților și precizează suma pe care ei ar primi-o dela agenția propagandei românești.

»Conservatorul« scrie despre aceasta :

»Dăm cea mai formală desmintire insinuațiilor grecești care în spiritul autorilor lor este menită să discrediteze politica leală și corectă a Românilor macedoneni și a guvernului nostru.

»Nu există în Turcia bande alcătuite de propaganda românească. Cu toate prigonirile și terorizarea din partea grecilor, conaționalii noștri păstrează o atitudine defenzivă și toată organizația lor nu tinde decât a căpăta în imperiul otoman o situațiune analogă cu aceea a celorlalte naționalități creștine din Turcia.

»De altfel nici unul din bandiții citați în nota în chestiune n'au vre-o legătură cu organizațiunea românească școlară și bisericească.

Emigrarea Grecilor din Bulgaria. »Politische Correspondenz« află din Sofia că emigrațiunea grecilor din Bulgaria continuă. Motivul principal al acestei mișcări ar fi aspra aplicare a articolului 10 din legea instrucțiunii, prin care grecii, cari sunt cetățeni bulgari, sunt obligați a-și trimite copiii în școlăle bulgărești. Astfel grecii sunt puși în alternativa sau d'a se lăsa să fie bulgarizați sau d'a emigra. Deosebit de aceasta, emigrațiunea grecilor este favorizată de înlesnirile acordate emigranților de guvernul grecesc care cumpără în Tesalia moși mari spre a le împărți gratis emigranților din Bulgaria.

Impăratul Wilhelm criticat de presa ortodoxă. »Reichsbote«, organul protestantismului ortodox scrie într-unul din ultimele numere :

Ministrii ar trebui să-și apere demnitatea și să nu-și dea incuviințarea la hotăriri ce cred păgubitoare. Am avea poate schimbări mai dese în minister, dar și împăratul ar vedea că e mai bine să-și înfrâneze impulsivitatea și să stea mai mult la vorbă cu ministrii. Tăria de caracter și cunoștințele multe ale împăratului cer și ministri energici. Atunci am avea guverne bune; altfel împăratul, sprijinit pe însușirile sale alese, vrea să aibă el dreptate în toate. Ministrii ar trebui să-i arate că prea face multe călătorii și ia parte la prea multe ospete. La urma urmei cele mai bune cuvântări nu mai fac nici un efect; iar călătoriile, din pricina cheltuielilor mari ce cer dela cei ce-l primesc, încep a nu mai fi privite cu plăcere. Nu cerem să stea împăratul închis în casă, ci ne place să-l vedem interesându-se de tot ce privește poporul. Dar o rezervă cugetată care să-l facă a alege bine unde să-și spună cuvântul împărațesc, e de nevoie.

Camera franceză a continuat discuțiunea interpelărilor asupra legii separațiunii. Mai mulți oratori catolici protestează în contra legii. Ministrul Briand expune intențiunile guvernului în ce privește aplicarea legii și cere încrederea întregă a Camerei, promițând să aplice legea în întregul ei. Ministrul zice: Statul respectă libertatea bisericii în domeniul religios; preoții s'au supus formalităților trebuincioase pentru obținerea penziunilor; legea a fost dar aplicată în principiile ei esențiale, dar Papa a respins asociațiunile culturale. Guvernul francez nu recunoaște pe papa ca rege al catolicilor. Ministrul arată nevoia de a se supraveghea biserica,

care avea de gând a acapara învățământul și puterea. Ministrul Briand declară, că a se apropia de Roma ar fi un act reacționar. Se decide a fișarea discursului cu 376 voturi contra 98.

În Statele-Unite miliardarul Hearst a căutat să pună mâna pe putere. A căzut, dar numărul de voturi ce-a reușit să aibă, a speriat pe oamenii serioși și le-a dovedit că republica Statelor-Unite are ceva putred în ea. Hearst a întrebuit mijloacele cele mai grosolane pentru a-și căpăta voturi. Astfel în toate părțile erau așezate grafotoane, cari urlau înjurăturile și calomniile cele mai grozave împotriva lui Roosevelt și a tuturor oamenilor cu vază din acest stat.

Hearst s'a folosit de dușmănia poporului împotriva trusturilor și s'a legat a lua măsuri împotriva lor.

ȘTIRILE ZILEI.

— 30 Octomvrie v.

Inmormântarea lui D. Aug. Laurian s'a făcut Vineri 9 Nov. Serviciul divin s'a oficiat la orele 3 p. m. în biserica Lucaci din apropierea liceului M. Basarab unde Laurian fusese profesor. Catafalcul era acoperit cu totul în flori și coroane și o imensă asistentă alcătuită din prieteni și cunoscuți era de față la trista ceremonie, între alții P. P. Carp, T. Rosetti, C. Disescu, I. Kalinderu, Titu Maiorescu, Al. Marghioloman, C. C. Arion, N. Filipescu, Ciru Econvmu etc. Au rostit discursuri Trandafir Djuvara, I. Bianu, D. C. Banu, P. Missir și I. Bacalbașa. La orele 4 s'criul e luat pe brațe de amicii defunctului și pus pe carul funebru, cu care a fost transportat la cimitirul Bellu, unde rămășițele pământești ale lui Laurian au fost îngropate.

Ministrii unguri decorați de regele României. »Bud. Hirl.« aduce știrea că regele Carol al României ar fi oferit decorații din prilejul jubileului său și ministriilor Kossuth și Darányi, ordinul Carol cl. I., iar secr. de stat Iosif Szterenyi și consilierilor min. Molnár, Kazy și Szűry același ordin cl. II.

Văduva senatorului Boyer din Brașov a dăruit în ziua aniversării morții bărbatului său 25 coroane fondului săracilor din Brașov.

Ni-se trimite spre publicare următoarea întâmplare: Zărnești, 12 Noemvrie 1906. Stimate d-le redactor! În Nr. 238 al »Gazetei« ați reproduc. ceva din un jurnal — mie necunoscut — »Hétfaluc« (Săcele) despre excursiunii unguri la expoziția din București, în care între altele se zice că la banchetul dela Bragadiru aș fi șezut și eu la masă.

Aceasta nu poate fi decât o eroare, căci eu — deși am vizitat expoziția cu soția mea — n'am făcut parte din societatea condusă de d-l prot. Voina, n'am participat ca membru al acelei societăți nicăiri, cu atât mai puțin la Bragadiru, căci eu am sosit la București numai în seara, când societatea se afla la Bragadiru. Cu d-l Dr. F. E. m'am întâlnit din întâmplare și mi-a descoperit, că atât de mult îi place în România, încât ar dori să poată rămânea mai mult timp.

În modul acesta rog a rectifica cele publicate după »Hétfaluc.« Cu stimă — Nicolae Garoiu.

Pedeapsă de moarte. Am amintit și noi despre condamnarea din Bistrița. Iată ce cetim acum în »R. B.« despre acest caz: »În Bistrița s'a început sesiunea curții cu jurați Luni 5 Nov. cu cel mai grav caz, fiind acuzată Nastasia Manlup născ. Hodea, femeie de 45 de ani din Zagra, că și-a otrăvit bărbatul și a încercat să-și otrăvească pe unicul fecior Nicolae și pe soția acestuia. Acusa e, că în 12 Octomvrie 1905, când s'a întors bărbatul Teodor Manlup dela Gherla, acesta a mâncat curechiu care fiind gătit cu otravă, numită în sat floare de omac (aconitum), după suferințe de câteva ceasuri a murit. Fiind înmormântat nu s'a bănuit nimic până în 27 Februarie 1906, când sara feciorul, care după moartea tatălui său se mutase împreună cu soția în casa părintească la mamă-sa, încă a mâncat curechiu cu nevastă-sa, dar după 10—15 imbecături părăndu-li-se mâncarea amară, s'au lăsat și au eșit afară. Făcându-li-se rău au eșit afară și au bănuit, că mama lor i-a înveninat și pe ei. Văzându-și moartea aproape au grăbit la soerii, ca să le spună ce s'a întâmplat și să fie mărturii, ca să vadă de ce moarte au murit. Într-aceea s'a adunat lume și venind și un jandarm le-a dat sare în apă caldă de au vomat, mai târziu cătră dimineată li-s'a făcut mai bine. Jan-

darmii făcând perchițiile au găsit între paie în patul Nastasiei Manlup un vas cu ceva buruene suspecte și o scrisoare dela un fecior de 25 de ani, care era soldat în Bistrița. Nastasia Manlup a fost deținută. Cadavrul lui Teodor Manlup a fost exhumat în Martie, iar părți din stomac și din intestine s'au trimis la chimistul legist din Budapesta. Acesta după cercetarea microscopică și analiză chimică, a constatat, că în stomacul lui T. Manlup s'a aflat părți de aconitum, dar veninul de aconitin dispăruse, că buruenele aflate în paie sunt din floarea aconitum. În resturile de vomare și în urina tinerilor chimistul n'a putut constata nimic. Atât înaintea curții cu jurați, cât și la cercetare acuzata n'a recunoscut altceva decât, că în amândouă rândurile ea a gătit mâncarea, ca de obicei în casă. Tribunalul a fost constituit din d-nii: Kendeffy președinte, Sill și Preinespeger judecători votanți, procuror: d-l Dr. Al. Pop, apărător d-l Dr. Victor Onișor. Pertractarea a ținut până la orele 11 seara, fiind de față lume foarte multă. Deși dovezi directe nu au fost, jurații au câștigat convingerea că acuzata e vinovată și în verdictul lor au declarat-o de vinovată pentru asasinat săvârșit asupra bărbatului și încercare de asasinat asupra feciorului și nuroii. Pe baza acestui verdict tribunalul a condamnat pe acuzată la moarte prin streang. Apărătorul a anunțat nulitate pentru-că vinovăția acuzatei nu e dovedită și pentru-că tribunalul nu a aplicat la eroarea pedepsei §-ul 92 din codul penal. Retrăgându-se tribunalul să delibereze în chestiunea grațierei, după ascultarea acuzatorului, a recercat pe apărător să înainteze rugare de grațiare la Maj. Sa, în 3 zile. Cum aflăm, d-l Dr. Onișor a înaintat deja cererea de grațiare, iar în zilele acestea va înainta și motivele de nulitate. — Căzul e discutat cu mult interes în toate părțile. În cercurile juriștilor se discută, că tribunalul n'ar fi aplicat corect pedeapsa de moarte în lipsă de dovezi directe.

Himen. Joi, în 8 Noemvrie n. c. (ziua sf. Dumitru) și-a sărbat cununia religioasă în biserica catedrală din Sibiu d-soara Elena Cunțan, profesoară a școlii civ. de fete și fiica d-lui profesor seminarial Demetriu Cunțan cu d-nul Eduard Brabec c. și r. locotenent și profesor la școala reală sup. de stat din Tropicau. Mirii în loc de anunțuri de căsătorie au dăruit 10 cor. fondului Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace.

Logodnă. Mărioara Tamaș și Atanasiu Popoviciu logodiți. Șiria, Arad, 8 Noemvrie 1906.

Convocare. Am onare a Vă convoca la adunarea generală constituantă a institutului de credit și economii »Teiușana« care se va ținea la 18 Noemvrie 1906 la 3 oare d. a. în Teiuș, în edificiul școlii române de băieți. Obiectele de pertractat sunt următoarele: 1) Constatarea, că asiguratură prin subscrieri și achitări capitalului social. 2) Deciderea asupra înființării sau neînființării societății. 3) Componerea statutelor societății. 4) Luarea la cunoștință a denumirii direcțiunii din partea membrilor fondatori, sau la cazul că membrii fondatori nu s'ar folosi de acest drept, alegerea direcțiunii. 5) Alegerea membrilor comitetului de supraveghere. 6) Deciderea asupra absoluturii membrilor fondatori. Teiuș, la 8 Noemvrie 1906 st. n. Pentru membrii fondatori: Dr. Iuliu Maniu m. p.

Instalarea noului fișpan al Brașovului.

Cu ocaziunea instalării contelui Mikes Zsigmond în calitate de fișpan al Brașovului, a venit aici și secretarul de stat al ministerului de comerț Szterenyi, precum și numeroși amici ai contelui Mikes, ca: contele Balint Bethlen, fișpanul comitatului Turda-Arieș, contele Miklos Banffy fișpanul Cojocnei, Sandor Elekes, fișpanul Treiscaunelor, baronul Bela Szentkereszthy, contele Armin Mikés, contele Ianos Mikes, contele Adam Teleki și alți reprezentanți ai aristocrației ardeleno maghiare.

La congregațiunea de instalare, noul fișpan a cetit un discurs, prin care indică cadrele, în cari are de gând a funcționa, cât timp va fi în fruntea acestui comitat. Iată rezumatul:

Cu greu s'a hotărât d-l Mikes să-și părăsească independența și să ia o funcție. Crede însă, că va găsi despăgubire imbelșugată în conștiință, că se află în fruntea unui mândru și patriotic comitat, cum e acesta. Dânsul de altmintea nu e străin de acest comitat și multe amintiri îl leagă de el.

Activitatea fișpanului nu este exact fixată în lege. Aceasta însă — zice d-l Mikes — nu e un defect, ci o intențiune, pentru ca să se poată ceti și printre rânduri o serie întregă de probleme.

Dorința d-lui conte este de a lucra pe terenul patriotic, cultural, industrial, filantropic, și deoarece luptele politice au încetat și guvernul însuși dă exemplu pentru munca productivă, speră, că și aici se vor produce rezultate.

D-sa promite a promova agricultura, care deși în acest comitat este la un grad înalt, totuși are încă multe răni. Se va ocupa cu deosebire cu ridicarea agriculturilor din Săcele, pentru cari are un plan special.

Va sprijini mai departe industria și cu deosebire industria mică. Pe acest teren este încă mult de lucrat.

Orașul Brașov va trebui de asemenea îngrijit, ca să aibă locuințe și instituțiuni sanitare, spre a deveni un centru pentru străini în sezonul de vară.

Noul fișpan arată apoi după datele statistice proporția locuitorilor acestui comitat. Unguri supt atât în comitat, cât și în oraș cam o treime. Dacă deci Ungarii vor să prospereze, trebuie să trăiască în unire la olaltă și să dispară divergențele confesionale și antipațiile personale. Aici nu trebuie să fie 67-ști și 48-ști, ci în prima linie toți să fie Unguri, cari să fie în armonie.

Când zice însă, ca Ungurii să ție la olaltă, nu înțelege lupta cu cei de altă limbă. Din contră, nu trebuie să facem din gravamine neînsemnate lucruri de importanță. Să nu salvăm patria, când nu este în pericol, răpiți de patimi, ori pentru a severa lauri iefeni de salvatori ai patriei. Să ne păstrăm forțele pentru cazuri serioase, și dacă s'ar întâmpla vre'un asemenea caz, atunci fișpanul își va cunoaște datoria și cu expunerea întregă a persoanei sale va apăra drepturile Ungurilor.

Contele Mikes spune, că a auzit din gura antecesorului său de odinioară, contele Bethlen, ca »la Sașii din Ardeal respectul legii este o calitate de rassă, pe care poți zidi«. Aceasta este prima virtute cetățenească, dar d-l Mikes ar dori și mai mult decât respectarea rece a legilor. Ar dori ca acest respect de legi să se întregască prin o alpire și dragoste călduroasă cătră patrie.

Guvernul nostru patriotic dorește să urmeze politica păcii față cu naționalitățile. Nimeni nu vrea cu mână brutală să pătrundă în sanctuarul familiei, vrând să stărpească d'acolo tradițiile familiare, ori limba maternă.

Bunăstarea înfloritoare și cultura de multe secole ce există aici, este o dovadă că ceea-ce ce se zice despre un popor subjugat — este o legendă.

Apoi continuând despre Români, zice:

»Despre populațiunea română a comitatului Brașov n'am nici un motiv a presupune, că nu și-ar cunoaște datoriile față de statul ai cărui cetățeni sunt. — Datoria inteligenței, a conducătorilor este a povățui pe calea cea corectă pe această rassă foarte dotată cu calități pentru a se cultiva și progresa. (Ezen művelődésre es haldásra nagyon is képesített fajt...) — Astăzi vedem din rândurile Românilor foarte mulți în funcții înalte, ceea ce dovedește că și pentru dânsii este deschis ori ce carieră!»

D-l fișpan zice că este hotărât a proceda cu bunăvoință, pentru ca să se impace diferențele, și comitatul Brașovului să fie model în privința buneii înțelegeri între naționalități.

Discursul relevază cu recunoștință pe antecesorul Dr. Szekely, care timp de 6 luni a reprezentat guvernul actual, și încheie invocând mărturia prietenilor prezenți pentru intențiunile sale desintresate...

Scrisoare din Sibiu.

Sibiu, 10 Nov. n. 1906.

Încă în toamna anului trecut se pornise la noi o acțiune pentru înființarea unei întreprinderi de editură, societate pe acții, »Ateneul Român«. Scopul mai de seamă al acestui Ateneu avea să fie editarea unui ziar politic în Sibiu. Fundatorii Ateneului — adecă cei cari au iscălit apelul — s'au întrunit de repeți ori au ținut sfat împreună, au adus hotăriri în meritul chestiunii, dar »Ateneul« tot nu a prins forme vizibile.

La 25 Octomvrie n. s'au întrunit din nou în adunare generală, care — după scurtă discuție — a hotărât licvidarea societății. Nădejdea de-a ridica Sibiuul din

nou la nivelul unui centru politic al Românilor, s'a stins pentru alți 10—20 ani. Și poate e bine așa.

— In șirul discuțiilor de la această adunare generală, s'a atins însă o altă chestiune de mare importanță. Unul dintre acționarii a făcut anume propunerea să nu se lichideze societatea, ci să se restrângă deocamdată, la editarea unei reviste populare, care pe lângă partea culturală, literară și economică să aibă și un colțisor rezervat pentru informațiunile politice, fără să facă însă politică militantă.

Intr'adevăr, între împrejurările de astăzi, când ne frământă atâtea chestiuni de ordin politic, a publica o revistă populară, care să nu amintească nici măcar printr'un cuvânt scris cât de domol, de luptele politice, înseamnă a expune revista, ori cât de bine ar fi redactată, peirei sigure. Poporul nostru, pe lângă sfaturi economice și culturale, mai are nevoie și de informații despre întâmplările zilei și atât de bine situat materialmente, încât să aibă la casă două reviste, una politică și una economică-culturală, încă nu e.

Majoritatea acționarilor, de părere că nu au dreptul să se abată de la hotărârile adunării generale de constituire, care fixează drept scop principal al societății editarea unui ziar politic, n'a primit propunerea aceasta, hotărând dimpotrivă — cum am spus — lichidarea societății.

Se va porni, dar, cu începerea anului nou, revista literară populară a Asociațiunii, a cărei înființare se hotărâse în adunarea generală dela Brașov.

Cu începerea anului nou vor mai apare, de altminteri, în Sibiu încă două reviste: una *teologică*, sub direcția profesorului dela seminarul teologic Dr. Bălan, și alta *pedagogică*, sub direcția profesorului Dr. Petru Șpan, una dintre forțele noastre didactice mai de valoare.

— De câteva zile petrece la noi principesa Elisa Știrbei. A venit să vadă colecția de cusături și țesături a profesorului Dim. Comșa. E hotărâtă să cumpere întreaga colecție și s'o ducă în Țara românească. Păcat, că nu s'a găsit la noi nimic care să fi cumpărat pe seama »Muzeului național« această colecție atât de bogată și de prețioasă.

— Artistul nostru Zaharie Bărsan a anunțat și pentru Sibiu două reprezentații, pe zilele de 17 și 18 Noembrie. Reprezentațiile se vor da în sala festivă de la »Casa națională.« Ar fi de dorit ca publicul românesc din Sibiu și împrejurime să dea tot sprijinul său artistului nostru, înlesnindu-i astfel scopul de a petrece un an în trupa marelui actor dramatic Ermete Novelli.

— Drept încheiere a scrisorii de astăzi: corespondența d-voastră despre stările din Săliște a fost aprobată de toată lumea înțelegătoare, care cunoaște lucrurile, în adevăr triste, din Săliște.*

»Reuniunea de gimnastică și cântări« din Brașov — la București.

(Corespondență specială)

București, 9 Nov. n. 1906.

Călătoria până la București a decurs fără nici un incident. Autoritățile vamale române din Predeal, la intervenția părintelui Dr. V. Saftu, au lăsat să treacă excursioniștii, fără a le visa geamantanele. Vizarea pașapoartelor s'a făcut în regulă.

După o jumătate de oră de popas în gara Predeal, am luat trenul la București punându-se excursioniștilor la dispoziție vagoane de clasa II și I.

La orele 8:25 seara am sosit la București. In gară ne ieșiseră spre întâmpinare membrii societății corale »Carmen« mai mulți consilieri comunali în frunte cu d-l Alexandru Bacaloglu, numeroși prie-

teni și cunoscuți, și comitetul de primire în frunte cu d-l profesor Dr. Ioan Scurtu. Societatea »Carmen« s'a postat de-alungul peronului, având la mijloc steagul sfânt cu ocaziunea marelui festival coral, dat în arenele romane.

Făcându-se liniște, d-l consilier comunal Bacaloglu a luat cuvântul robind în numele consiliului comunal al capitalei următoarele cuvinte de bunăvenire, cari au fost subliniate de puternice strigăte de »ura« și »trăiască«:

»In numele primăriei capitalei, al cărei reprezentat autorizat sunt, am deosebită plăcere de a vă saluta de bunăsoare în Capitala Regatului, care vă primește cu întreagă iubire frățescă.

»Astăzi, fraților, ne dați, un nou privilegiu ca să ne bucurăm și să admirăm talentele vocale ale societății culturale românești, care a venit în mijlocul nostru să ne delecteze prin cântece dulci și armonioase ale graiului românesc.

»Fiți dar bineveniți între noi iubii oaspeți și distinși cântăreți ai neamului și vă doresc din toată inima să petreceți cu bine și cu sănătate între frații voștri.

Trăiască membrii »Reuniunii corale române« de peste frontiera țării noastre.

A luat apoi cuvântul vicepreședintele societății »Carmen« și într'un frumos discurs a relevat importanța cântecului românesc, menirea societăților corale române și încheie salutând pe frații și surorile cântărețe, cari au venit să încheie în anul jubilar serbarea cântecului românesc. Oratorul a fost des întrerupt de aplauzele multimei.

In numele »Reuniunii române de cântări« din Brașov, a răspuns președintele societății părintele Dr. V. Saftu tălmăcind în frumoase cuvinte sentimentele excursioniștilor, când pășesc pe pământul capitalei României și mulțumește d-lui Bacaloglu și societății »Carmen« pentru frumoasa primire, ce ni-s'a făcut.

Terminându-se discursurile s'a comunicat membrilor cvartirele la otelurile: »Bristol«, »High-Life« și »Frascati«. Apoi am urcat birjile și ne-am dus la hoteluri. Cina comună s'a luat la restaurantul »Cooperativa«.

Astăzi, Vineri, la orele 9 dimineața am ținut și o repetiție la »Teatrul Național« cu orchestra permanentă a ministerului de culte. Repetiția a durat până la orele 11½. Orchestra ministeriului cântă minunat. Probele au mers bine.

Prânzul l'am luat iarăși la Cooperativa, iar după amiază la orele 4 ținem încă o scurtă repetiție la »Ateneu« unde în urma unor nouă dispozițiuni vom da mâne al dollea concert.

Excursioniștii se simt aici minunat și așteaptă cu mare dor concertul de seara. Timpul e bun. După cum aflui, s'au vândut deja aproape toate biletele pentru concertul de astă seară.

V. B.

Excursioniștii unguri la expoziția din București.

Sub titlul acesta în ultimul număr al ziarului nostru am reprodus un specimen din felul cum pervertește adevărul excursionistul ungur, care scrie în foia »Hétfalu«, și cum abuzează de ospitalitatea de care s'a bucurat la banchetul dela Bragadiru, spunând între altele despre primulul Bucureștilor, că ar fi rugat în toastul său »pe frații români din departare, ca întorcându-se acasă, să comunice la ai lor, că cei de dincoace n'au de cât un singur scop și o singură dorință: unirea tuturor Românilor«.

Fată cu această denunțare reproducem textul pasagiului respectiv din toastul d-lui M. Cantacuzino, primarul Bucureștilor (publicat în n-rul 222 al »G. Tr.« după oficiul »Conservatorului«) Iată-l:

»O singură rugăciune fie-mi îngăduită: întorcându-vă pe la căminele voastre, spuneți tuturor aceloră dintre ai voștri, cenu v'au putut însoți, că câtă vreme vor fi înțeați și simț românesc, vom fi alături cu voi în ceasuri de veselie ca și în zile de restrigte, spuneți-le că năzuințele, păsurile durerile voastre vor fi pururea ale noastre, spuneți-le, că vecinic vă vom urmări cu drag în toate cele ce veți încerca sau făptui«.

Ce însemnează aceste cuvinte ale primarului Bucureștilor alta, decât ce s'a zis și s'a scris din partea fraților noștri independenți de zeci de ani că ei urmă-

resc cu simpatie soartea noastră și se bucură cu noi, când ne merge bine, iar când ne vād prigonii se întristează dimpreună cu noi?

Pentru stabilirea bunei credințe a reporterului maghiar dela »Hétfalu« ajunge a compara aceste două pasaje și ori-cine își va putea forma ideea, ce crezământ merită el în expunerile sale.

Din Maramureș.

M.-Sighet, 10 Nov. 1906.

Onorată Redacțiune!

La întrebările multe primite: că pentru-ce nu s'au dus Maramureșenii la expoziția din București, răspund următoarele:

A cercetat expoziția Dr. Ioan Mihalyi și mai mulți preoți și inteligenți.

Ne-am decis că după ce se vor stringe bucatele de pe câmp, vom conduce o grupă de maramureșeni la București.

Insă dorința nu s'a putut eleptui.

1) Pentru-că din cauza mizeriei abia s'au anunțat câți-va poporeni.

In Maramureș estimp roada pământului e foarte slabă.

Mălăiul (cucuruzul) a dat roada numai a treia parte.

»Piciocii« i-au mâncat ciormanii.

Fasole abia ici colea este.

Numai fân este.

2) Apoi a intrat pe apa Vișăului boala de langoare (tifus).

In Vișeu de sus au repausat deja peste 20 inși.

In Sighet grasează scarlatina.

Școlile sunt închise.

Convictul nostru român e închis.

Și casa d-lui Dr. Ioan Mihalyi a fost închisă pe 6 săptămâni, și e închisă și astăzi.

Și eu am fost silit a trimite un nepot al meu în spital, ca să nu să închidă parochia.

Necazurile aceste ne-au împedat a face excursiunea atât de dorită.

Mă rog a lua notiță despre aceste.

Cu adâncă stimă.

T. Bud,

Vicariul Maramureșului.

PS. La serbările lui Rakoczy la Casovia n'am fost. Acolo s'au dus numai 11 domni dela comitat.

Fermecat!

Farmecile au jucat un rol principal și poate vor mai juca. Sub denumirea aceasta, ele continuă să stăpânească toate mințile, nepregătite și a le explica. Sub denumirea de sugestii de la distanță sau din apropiere, iele fac preocuparea studiilor psihofiziologice. Cu alte cuvinte, toți oamenii, cred în farmece, și cei învățați, ca și cei neînvățați, cu singura deosebire, că unii le numesc sugestii, iar ceilalți cu denumirea pe care le-a dat-o vulgul. Și totuși, semidoctii, cari sunt cei mai periculoși, în toate domeniile activității intelectuale, și cari, prin urmare, știu mai puțin și mai confuz de cât cei neînvățați ca și cei învățați, fac pe grozavii, zeflemisind, bine n'țeles, acest prejudiciu al minții omenestii. Acești semi-doctii, de obicei sunt de-o îndrăzneală, care frizează inconștiența. Sunt de-o grandomanie, boală vecină cu cu nebunia, în cât, zău de m'ai crede, de nimic nu am oroare mai mult de cât de un grandoman.

Cu unul din aceștia am avut într'o zi discuție asupra farmecilor. Eu căutam să-i explic cum că sugestia de la distanță și din apropiere nu este și nu poate fi altceva de cât farmecul.

Dacă oamenii de știință au început să raționeze și raționalizeze, sub diferite numiri, cauzele acestei influențe a unui spirit asupra altuia, aceasta nu însemnează că intuiția oamenilor din trecut, în domeniul acesta, ne a dat de rușine. Nu, tot ceia ce cu bunul simț, acest îndreptar al sufletului, ei au observat și aplicat, se dovedește a fi adevărat pe calea științifică.

Un hypnotizat, pe calea sugestiunii din departare sau din apropiere, e un fermecat, un fermecat de soiul celora, de cari se pomenește în poveștile noastre, un un fermecat, dintre acei, care trece mări și țări, numai s'ajungă în brațele Ienei Cosinzenei, sau a altei Venere, cu părul blond și ochii negri.

Ar trebui să măntind mult asupra generalizărilor acestora.

Mă opresc numai la un singur caz...

»Mă rog nu mai ocoli atât... spu ne-mi ce ai de spus!..

Vino la ce vrei să zici!..

»Voiu veni îndată! Iată despre cine e vorba...

»Despre cine?..

»Despre tine.

»Cum?..

»Iată cum...

»In anul trecut, când te-am cunoscut nu erai așa...

»Adică, cum așa?..

»In an erai om în toată firea în atitudinea ta întreagă, în ochi, în toată ființa ta...

»Ei, și acum?..

»Acum, ești melancolic, trist, dus de pe lumea asta; îmi faci impresia unui, om bolnav sufleteste... spune-mi ce ai... Mi se pare că ești fermecat!..

»Ei... ași! fermecat! ce-i asta?..

»Nu rade... c'ai să vezi imediat cum ai să-mi dai dreptate... Am să-ți o explic eu odată. Dar să lăsăm discuția asta... și să vorbim despre altceva.

»Bine, cum vrei...

»E adevărat că iubesti?..

»Da...

»Spune-mi te rog, și mie peripețiile prin cari ai trecut cu iubire ta...

»Să ți-o spun atunci.

»Am întâlnit-o... pe stradă... a fost de ajuns să se uite la mine... și sa mă uiț la dansa, pentru-ca întreaga mea ființă să se resimtă M'am luat după ea, fără să știu de ce. Am urmat-o ca un halucinat, și așa cu ochii țintă, m'am ținut după ea până ce-am pierdut-o din vedere. De-atunci, să-ți spun drept, o vād și zi și noapte inaintea ochilor mei. Noaptea, o vād prin somn, dar așa de bine, ca și cum aș vedea-o aievea. Ziua, de asemenea... fără să vreau a pare în ochi-mi! O iubesc nebun...

»Te-a fermecat! asta-i iubirea ta... ești fermecat!..

»Ce? asta va să zică a fi fermecat?..

»Da... în limba vulgară... iar pe limba noastră, a celor cu știință, înseamnă a fi hypnotizat!.. Toate ființele cari au un fond de energie, psihofisică mai mari de cât a semenilor lor, au darul să farmece, și cei cari sufer de-o lipsă de energie, de-asemenea natură, sunt fermecați. Tu faci parte dintre acești din urmă prin urmare ești un fermecat.

(Evenimentul) De la Roșcani.

ULTIME STIRI.

București. 12 Nov. Aseară la orele 9¼ s'a celebrat în biserica Sf. Spiridon cununia religioasă a d-șoarei Ioana Elena I. Lahovary fiica ministrului de externe cu d-l Emanoil Roznovanu, șef de cabinet în ministerul de externe. La cununie a asistat și principesa Maria.

Tiflis. 12 Nov. La miezul nopții o mașină infernală a făcut explozie în timpul când se făcea o perchiție într'o locuință, din strada Petauskii Doi agenți de poliție și un servitor au fost uciși. Casa nu era locuită. Sub pat s'au găsit proclamațiuni revoluționare și antigubernamentale. Intregul etaj s'a surpat după explozie.

Hamburg. 12 Nov. Dentistul Klausen călătorind cu trenul la Blankensee a fost ucis cu un topor și jefuit.

Kronstadt. 12 Nov. Aici au fost executați mai mulți marinari acuzați a fi făcut servicii revoluționare.

Diverse.

Un copac de o sută de mii de lei După calculul unui savant american, se află în pădurile din California arbori enormi, înalți de o sută metri și groși de zece metri, cari reprezintă un capital de o sută de mii de lei, cel puțin, fie care.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

Corsete

— cele mai bune și moderne —

la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

* Despre această corespondență ne scrie un Săliștean stabilit în Râmnicul Vâlcei, zicând: »Am auzit că într'un număr mai nou ați publicat o scrisoare interesantă și adevărată despre stările noastre triste și mizerabile din mult lăudata, dar otrăvita noastră comună. Sunt foarte curios de a ști și eu și alți amici ai mei ceea scrioare și vă rugăm prea mult trimiteți-ne v'r'o 2--3 n-re. Adunăm feliicitările noastre autorului«.

Banca Națională a României.

Situazione sumară.

1905		1906	
22 Octombrie.		14 Octombrie.	21 Octom.
A c t i v			
114.628.788	81033788 Reser. metal. aur 85752201	120.716,678	121.817,201
	38595000 " Trate aur 36065000		
1.454,228	Argint și diverse monede	606,961	645,281
63.034,703	Portofoliu Român și străin.	78.101,434	78.339,900
24.450,931	*Impr. contra efec. publice 10496200	29.097,144	31.992,008
	" " " in cont-corent 21495808		
11.999,666	Fonduri publice	11.999,924	11.999,924
15 153,610	Efectele fondului de rezervă	14.796,390	14.796,390
2 930,477	Efect. fond. de amort. imob și mater.	2.903,324	2.903,324
5.750,954	Imobile	5.777,462	5.777,559
593,393	Mobilier și Mașini de Imprimerie	604,757	604,767
607,450	Cheltueli de Administrațiune	591,219	595,912
79.250,285	Depozite libere	84.765,025	83.573,525
	" " & provizorii	25.310,500	21.132,000
21.514,055	Compturi-corente	23.136,420	20.603,370
21.054,213	Compturi de valori	22.829,954	21.896,450
362.422,753		421.237,192	416.677,611
P a s i v			
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
19.881,017	Fond de rezervă	21.402,642	21.402,642
3.016,596	Fondul amortis. imob. și material	3.253,368	3.253,368
245.828,260	Bilete de Bancă în circulațiune	271.747,730	272.473,570
1.560,783	Profituri și pierderi	1.646,498	1.646,498
885,812	Dobânzi și beneficii diverse	1.111,429	1.196,008
79.250,285	Depozite de retras	84.765,025	83.573,525
	" " & provizorii	26.310,500	21.132,000
	Compturi curente		
362.422,753	Scomptul 5%	421.237,192	416.677,611
	* Dobânda 5%.		

Numai scurt timp

trimitem cu prețuri așa ieftine colecția noastră

20 obiecte întocmai ca ilustrația numai fl. 2-70.

1 Ciasornio Nikel-Rem. Sistem Rosekopf cu arătător de secunde, 1 lanț Nikel, 3 inele cu petri colorate, 2 ace de cravată, 2 nasturi de manjețe, 1 nasture de guier, 3 nasturi pentru piept, 2 cercei, 1 broșe, (toate aceste obiecte de aur amerio Doublé, executare frumoasă), 1 pungă fioă, 1 oglindă frumoasă. Cine cumpără 5 colecții odată capătă 1 ciasornio gratis.

Trimiterea se face cu rambursă sau trimițând prețul. Nici un Risico.

Garantie: Schimbul permis, sau bani retour

KAPELLNER & HOLZER

depozit de ciasornice și bijuterie,

Krakau, Dietelgasse 68/33 (Austria).

Cataloge ilustrate despre ciasornice, aurării, instrumente pe muzică cu 1000 ilustrații la cerere se trimit gratis și franco. 2533,2-3.

AVIS!

Un candidat notar
diplomat află imediat aplicare în cancelaria notarială a subscrisului.

Aron Betecui,
notar comunal.

Benic (Benedek per Tövis)

Alsó fehérmegye.

2539,4-5.

Unde se mănâncă bine
și se béu VINURI curate
de Mediaș **BERE** de Pilsen
„Urquell“ prospătă dela cep în
fie-care di? La

Restaurantul Schwarzburg
în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

De o cercetare numerosă se rógă

C. R. GLIGORE CRISTEA,

conducătorul restaurantului.

67-0

Hôtel Central

Brașov, Strada Lungă nr. 1.

Recomandă **45 camere** pentru pasageri din nou mobilate dela **80 cr. în sus.**

Mai departe:

Sala cea mare,

pentru Baluri, Concerte, Banchețe, Nunți etc. montată din nou și escelent iluminată.

De asemenea:

Elegantul Salon Restaurant

spre Strada, precum și

Pivnița de Vinuri (a-la Eszterházy)

atât în pivnița cât și în Restaurant pot servi cu bucatărie bună, Bere de Steinbruch și Vinuri curate de Ardeal.

74 - 61.2286.

La 7 Expoziții publice cele dintâi premii!

Veritabil
nu mai
cu

SOSONI SLIPPERS
GALOSI
de Petersburg.

Singurii contrahenți: **MESSTORFF, BEHN & Co.,** Viena I.

Vânzare în detalii în toate prăvăliile mai bune de încălțăminte, mode și gumă.

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1,
(fost Târgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice
(INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și **SĂPUNURI,**
PUDRE și **PARFUMURI** franțuzești,
ARTICOLE de toaletă.
APPE MINERALE.

Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în Bucuresci la Farmacia Brus, dă răspuns în limba română la ori ce întrebare.

65-170.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tutungeria de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Cel mai mare magazin de haine gata

pentru bărbați, băeți și dame

Goldmann N. P.

Brașov, Târgul inului 28 și (Palatul lui Czelli 31-33).

Ori și cine poate vedea, fără a fi obligat de a cumpăra, hainele gata de toamnă și eamnă sosite de curând și croite după moda cea mai nouă din

Stofe indigene.

Ca să feresc pe On. public a cumpăra mărfuri nemoderne, m'am hotărât să vând mărfurile de toamnă și eamnă sosite de curând cu prețurile de fabrică

În lumea comercială sunt cunoscut, că în tot Ardealul, la mine se capătă cele mai frumoase și mai bune mărfuri, care le cumpăr foarte ieftin.

De aceea On. public cumpărător poate profita de ocazia această până în 1-a Ianuarie a. viitor.

Cel mai mare deposit în haine pentru Dame și D-șoare, surtuțe de pluș și diferite boa. — Deposit colosal de manta le pentru copii.

Rugându-mă de sprijinul On. public sunt

cu toată stima

GOLDMANN N. P.